

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 23 октомври 2023 г.
(OR. en)

14578/23

ENV 1171
AGRI 644
MI 890
COMER 126
PECHЕ 472

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От:	Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор
Дата на получаване:	19 октомври 2023 г.
До:	Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз
№ док. Ком.:	COM(2023) 633 final
Относно:	ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА за прилагането на Регламент (ЕО) № 1007/2009, изменен с Регламент (ЕС) 2015/1775, относно търговията с тюленови продукти

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2023) 633 final.

Приложение: COM(2023) 633 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 19.10.2023 г.
COM(2023) 633 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

**за прилагането на Регламент (ЕО) № 1007/2009, изменен с
Регламент (ЕС) 2015/1775, относно търговията с тюленови продукти**

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

за прилагането на Регламент (ЕО) № 1007/2009, изменен с Регламент (ЕС) 2015/1775, относно търговията с тюленови продукти

1. Въведение

Режим на ЕС относно тюлените

С Регламент (ЕО) № 1007/2009 на Европейския парламент и на Съвета¹ относно търговията с тюленови продукти (наричан по-нататък „регламентът“) се забранява пускането на пазара на ЕС на тюленови продукти.

Забраната на търговията се прилага за тюленови продукти, произведени в ЕС, и за вносни тюленови продукти. Регламентът беше изменение с Регламент (ЕС) 2015/1775², за да бъдат отразени резултатите от решенията на Световната търговска организация (СТО) по делото срещу ЕО относно тюленовите продукти³. В резултат на това сегашният режим на ЕС относно тюлените предвижда две изключения от забраната за такава търговия:

- 1) Разрешава се пускането на пазара на тюленови продукти, които са получени от лов, извършван от инуитски или от други коренни общности, при условие че са изпълнени специфичните условия, определени в член 3, параграф 1 от изменения регламент.

В член 3, параграф 1а от посочения изменен регламент се предвижда също така, че в момента на пускането им на пазара на ЕС тюленовите продукти се придружават от документ, който удостоверява спазването на условията, позволяващи да бъде приложено изключението за „инуитски или други коренни общности“. Удостоверяващият документ следва да бъде издаден от орган, признат за тази цел от Европейската комисия, в съответствие с член 3 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/1850 на Комисията⁴ (наричан по-нататък „регламентът за изпълнение“).

- 2) С него също така се разрешава вносът на тюленови продукти, когато е епизодичен и се състои само от стоки за лична употреба на пътници или техните семейства (член 3, параграф 2 от изменения регламент).

Задължения за докладване съгласно изменения Регламент (ЕО) № 1007/2009

В член 7 от изменения регламент се посочва, че до 31 декември 2018 г. и на всеки четири години след това държавите членки представят на Комисията доклад относно действията, предприети с цел прилагане на този регламент. След това Комисията

¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX%3A32009R1007>

² https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2015.262.01.0001.01.ENG

³ <http://trade.ec.europa.eu/wtodispute/show.cfm?id=475&code=2>

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX%3A32015R1850>

представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за прилагането на регламента в рамките на 12 месеца след края на всеки отчетен период. Във въпросния доклад Комисията оценява функционирането, ефективността и въздействието на регламента с оглед на постигането на неговата цел. В доклада на Комисията следва също така да се оценява въздействието върху социално-икономическото развитие на инуитските или другите коренни общности⁵.

Първият доклад на Комисията за прилагането на регламента, обхващащ периода от 18 октомври 2015 г. (датата на прилагане на Регламент (ЕС) 2015/1775) до 31 декември 2018 г., беше приет на 10 януари 2020 г.⁶.

Настоящият доклад обхваща периода от 1 януари 2019 г. до 31 декември 2022 г. Той се основава на данните, получени от държавите — членки на ЕС, Обединеното кралство и трите признати органа в Канада и Гренландия.

2. Контекст

През 1983 г., в отговор на ширещата се загриженост във връзка с ежегодното избиване на определени тюленчета, ЕС прие Директива 83/129/ЕИО на Съвета⁷ с цел забрана на вноса в ЕС на продукти от два вида тюленчета — гренландски тюлени („с бяла козина“) и качулати тюлени („с син гръб“). Първоначално тя се прилагаше до 1 октомври 1985 г. Срокът на действие на директивата беше удължен до 1 октомври 1989 г. и впоследствие с Директива 89/370/ЕИО на Съвета⁸ за неограничено време.

Тюлени се ловуват в рамките на ЕС и извън него и се използват за получаване на продукти като омега-3 капсули и облекло, съдържащо обработени тюленови гладки и кожухарски кожи. Гражданите и потребителите изразиха загриженост относно възможното наличие на пазара на тюленови продукти, получени от животни, убити и одрани по начин, който причинява страдание. В отговор няколко държави членки приеха законодателство, което регулира търговията с тюленови продукти, като забранява вноса и производството на такива продукти, докато в други държави членки не бяха въведени ограничения върху търговията с тези продукти. Тези различия оказаха неблагоприятно въздействие върху функционирането на вътрешния пазар и представляваха пречки пред търговията. Поради това ЕС прие Регламент (ЕО) № 1007/2009 на Европейския парламент и на Съвета (наричан по-нататък „регламентът“), с който се въвежда забрана за пускането на пазара на ЕС на тюленови продукти.

В същото време ЕС беше приканен от правителства и организации извън ЕС, които представляват инуитите и коренното население, да признае, че ловът на тюлени е неразделна част от социално-икономическата среда, храненето, културата и идентичността на тези общности, която допринася за тяхното препитание и развитие и в съответствие с Декларацията на ООН за правата на коренното население от 2007 г. не следва да бъде засегната по неблагоприятен начин. Те твърдят, че ловът на тюлени, традиционно извършван от инуитските или от други коренни общности, не поражда у обществеността такива опасения от морален характер, каквито поражда ловът на

⁵ Вж. съображение 8 от Регламент (ЕС) 2015/1775.

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?qid=1578667308224&uri=COM%3A2020%3A4%3AFIN>

⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:31983L0129>

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:31989L0370>

тюлени, извършван предимно с търговска цел. Поради това в регламента по изключение бе разрешено пускането на пазара на тюленови продукти, които са получени от лов, традиционно извършван от инуитските или от други коренни общности, при условие че надлежно се отчита хуманното отношение към животните и страданието на животните е намалено доколкото е възможно. Изключението бе ограничено до лов, който допринася за препитанието на тези общности.

С Регламента от 2009 г. бе разрешено също така по изключение пускането на пазара на тюленови продукти, които са получени от лов, извършван единствено с цел устойчиво управление на морските ресурси. Освен това с него също така бе разрешен вносът на тюленови продукти, който е епизодичен и се състои само от стоки за лична употреба на пътници или техните семейства.

През 2010 г. Канада и Норвегия започнаха процедури за уреждане на спорове в Световната търговска организация (СТО) по отношение на регламента и първоначалния регламент за неговото прилагане — Регламент (ЕС) № 737/2010. През 2013 г. СТО стигна до заключението, че като дава възможност за навлизане на пазара на ЕС на някои тюленови продукти чрез изключенията за инуитите и във връзка с управлението на морските ресурси, режимът на ЕС относно тюлените има неблагоприятно въздействие върху възможностите за конкуренция на канадските и норвежките продукти спрямо внасяните гренландски продукти и местните продукти от ЕС. В действителност по това време само Гренландия беше подала официално заявление за признаване на удостоверяващ орган.

За да приведе своя режим в съответствие с решенията на СТО, ЕС прие Регламент (ЕС) 2015/1775, с който се промени режимът на ЕС относно тюлените, като бе премахнато изключението във връзка с управлението на морски ресурси. Премахването на посоченото изключение обаче не засяга правото на държавите членки да продължат да регулират лова, извършван с цел устойчиво управление на морските им ресурси. Все пак то не позволява на тези държави членки да разрешават пускането на пазара на ЕС на продуктите, получени от такъв лов, освен ако те биха попаднали в обхвата на изключението за „инуитски или други коренни общности“, което остава в сила. С изменения регламент също така се засили съгласуваността с целта на регламента, като изрично се добавиха съображения, свързани с хуманното отношение към животните, като условие за прилагане на изключението за „инуитски или други коренни общности“.

За да се гарантира еднаквото прилагане на регламента, Комисията прие регламент за изпълнение, в който i) се уточняват изискванията за вноса на тюленови продукти за лична употреба от пътници или техните семейства, ii) се изброяват критериите за признаване на органите, които отговарят за издаването на документи, удостоверяващи спазването на условията за изключението за „инуитски или други коренни общности“, и iii) се посочва ролята на компетентните органи на държавите членки за контрола на удостоверяващите документи и записването на включените в тях данни.

Съгласно член 3, параграф 1а от изменения регламент тюленовите продукти, пуснати на пазара на ЕС съгласно изключението за „инуитски или други коренни общности“, трябва да бъдат придружени от удостоверяващ документ, издаден от орган, който е признат за тази цел от Европейската комисия в съответствие с член 3 от Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/1850 на Комисията (наричан по-нататък „регламентът за изпълнение“).

Досега Европейската комисия е признала три органа:

- Министерството на риболова, лова и селското стопанство на Гренландия⁹ (наричано понастоящем Министерство на риболова и лова);
- Правителството на територия Нунавут (Канада)¹⁰;
- Правителството на Северозападните територии на Канада¹¹.

3. Доклади на държавите — членки на ЕС

От 27-те държави — членки на ЕС, беше поискано да представят на Комисията своите национални доклади, като попълнят въпросник. С изключение на три (Франция, Гърция и Малта) всички държави членки представиха своя национален доклад. Следователно изразът „всички държави членки“ по-долу следва да се разбира като „всички, с изключение на трите държави членки, които не са представили своя доклад“. В настоящия раздел се обобщават получените данни.

а) Компетентни органи

В съответствие с член 6, параграф 1 от регламента за изпълнение всяка държава членка определя един или няколко компетентни органа, които отговарят за а) проверката — при поискване от страна на митническите органи — на удостоверяващите документи за внесените тюленови продукти, б) контрола върху издаването на удостоверяващи документи от признатите органи, установени и действащи в съответната държава членка, и в) съхраняването на екземпляри от удостоверяващите документи, издадени за тюленови продукти, които са получени от лов на тюлени в съответната държава членка. Комисията публикува списъка на определените компетентни органи на своя уебсайт.¹²

Макар че до момента нито един орган, установен и действащ в ЕС, не е бил официално признат за издаване на удостоверяващите документи, някои държави членки имат жители, които отговарят на определението за „инуитски или други коренни общности“ и следователно биха имали право да ловуват тюлени за целите на своето препитание и да пускат тюленови продукти на пазара на ЕС. Тези държави членки могат да кандидатстват за официално признаване на един от своите органи за издаване на удостоверяващи документи. В този случай биха били от значение член 6, параграф 1, букви б) и в) от регламента за изпълнение.

б) Изключение за „инуитски или други коренни общности“

Дания и Естония бяха единствените държави членки, които докладваха, че тюленови продукти са били пуснати на техните пазари въз основа на условията, определени в изключението за „инуитски или други коренни общности“. Датските митнически органи регистрират внос на тюленови продукти от Гренландия на обща стойност 8 347 944 DDK (= 1 122 337 EUR по обменния курс от 17.1.2023 г.) и с общ обем от 32 109 kg в сравнение с 10 502 kg, докладвани за предходния период, който обхващаше три години вместо четири. За първи път Естония докладва внос на тюленови продукти от Гренландия на обща стойност 1555,67 EUR и с общ обем от 34,16 kg. Внесените от Дания и Естония продукти включват основно несъединени

⁹ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX%3A32015D1027\(02\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX%3A32015D1027(02))

¹⁰ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2020.426.01.0056.01.ENG

¹¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX:32017D0265>

¹² https://environment.ec.europa.eu/topics/nature-and-biodiversity/trade-seal-products_bg

дъбени или апретирани тюленови кожи, но също и облекла, аксесоари за облекло и други артикули от тюленови гладки кожи, като например обувки и ботуши от тюленова кожа.

в) Изключение във връзка с лична употреба на пътници или техните семейства

Нито един от компетентните органи на държавите членки не беше уведомен от своите митнически органи за възможен проблем с епизодичния внос на тюленови продукти за лична употреба на пътници или техните семейства.

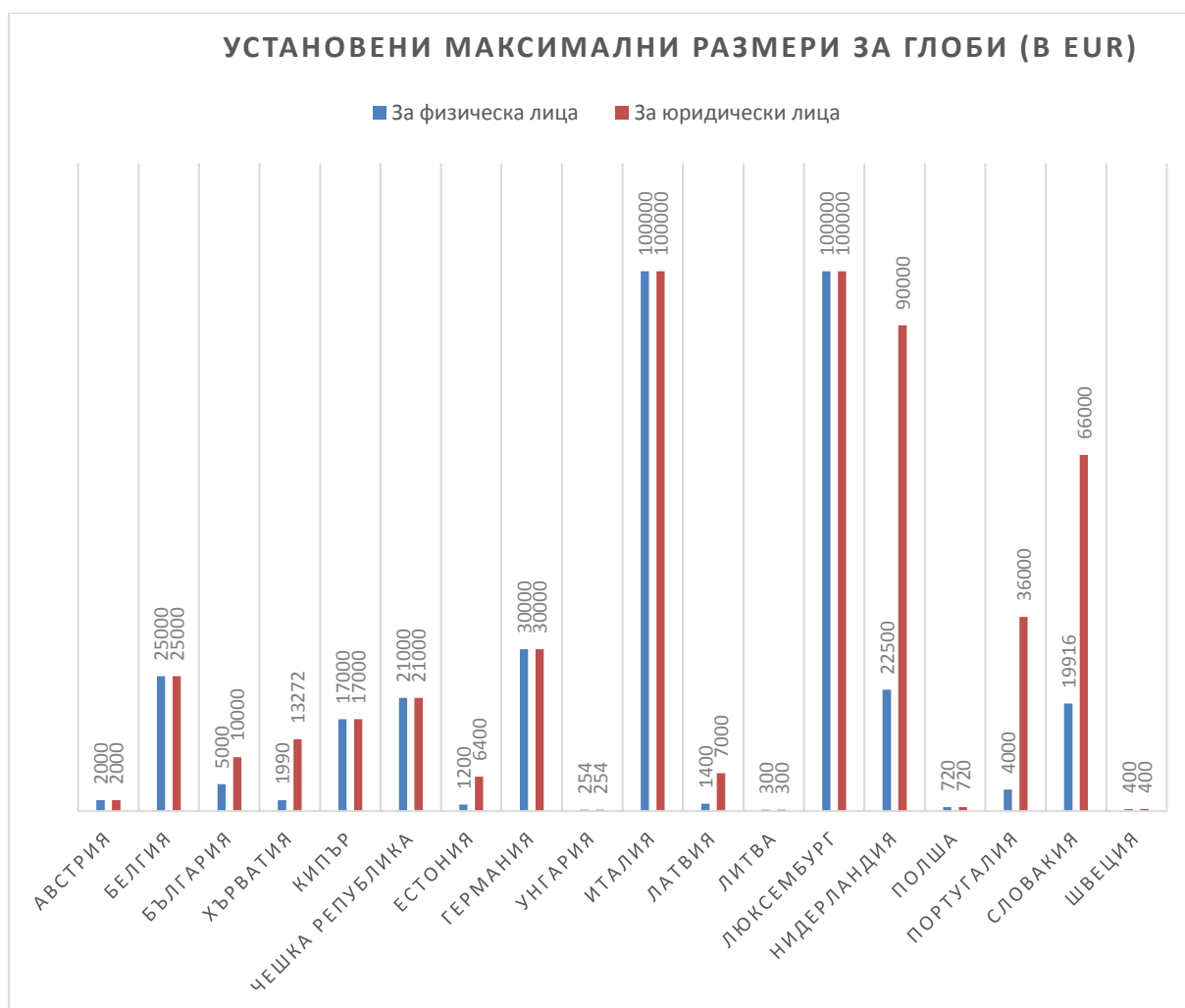
г) Активно усъвършенстване

Вносът на тюленови продукти за активно усъвършенстване и реекспорт на преработените стоки не е забранен по силата на регламента. В Естония са били внесени дъбени тюленови кожи от Канада и Норвегия (2405 броя през 2019 г., 1682 през 2020 г., 2030 през 2021 г. и 1875 през 2022 г.) за активно усъвършенстване от производител на обувки, който след това реекспортира всички преработени стоки.

д) Санкции и правоприлагане

Всички държави членки докладваха, че са въвели правила относно санкциите, приложими при нарушения на разпоредбите на регламента. Те варират от глоби, конфискация и унищожаване на стоките (във всички държави членки) до лишаване от свобода (в Кипър, Дания, Латвия и Нидерландия). През референтния период нито една държава членка не е наложила такива санкции.

На графиката по-долу са показани установените максимални размери на глобите в 18-те държави членки, които са съобщили тази информация. В осем от тях размерите на глобите се различават според това дали нарушението е извършено от физическо или от юридическо лице. Максималният размер на глобите в Дания и Финландия не е определен в националното законодателство. Той трябва да бъде преценен от компетентните органи в случай на нарушение на регламента.

Забележка: по отношение на Нидерландия горепосочените максимални размери се отнасят до нарушения, които не са извършени умишлено. В случай на умишъл глобата може да се увеличи до 90 000 EUR за физически лица и 900 000 EUR за юридически лица.

Белгийските митнически органи са спрели два вноса на тюленови продукти. Първият случай е на пакет, изпратен по пощата от Съединените щати, с хранителна добавка, съдържаща екстракт от тюленова щитовидна жлеза (омега-3 капсули). Вторият случай е на череп на тюлен, за който не са предоставени необходимите документи. Шведските митнически органи са извършили почти 4000 проверки по документи на декларации за внос. За седем от тях се е предполагало, че обхващат тюленови продукти, но всъщност са били използвани грешни кодове по Комбинираната номенклатура¹³. Тези декларации са били коригирани от шведските митнически органи.

е) Информация чрез код за бърза реакция (код QR)

С цел да се гарантира правилното функциониране на изключението за „инуитски или други коренни общности“ и да се подобри информацията за режима на ЕС относно тюлените, признатите органи могат да поставят етикет с код QR върху

¹³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2022:282:FULL&from=EN>

сертифицираните от тях тюленови продукти. Този код QR препраща към уебстраница¹⁴, на която се предоставя информация за режима на ЕС относно тюлените.

Петнадесет държави членки (Белгия, Дания, Естония, Ирландия, Латвия, Литва, Полша, Португалия, Румъния, Словакия, Словения, Финландия, Хърватия, Чехия и Швеция) докладваха, че знаят за съществуването на този код QR, и нито една от държавите членки не е била търсена от митническите си органи или от други правоприлагащи органи за консултация във връзка с кода QR.

ж) Лов на тюлени в ЕС

Популациите на тюлените в ЕС са съсредоточени главно в Балтийско море. Съгласно цялостна оценка на състоянието на Балтийско море¹⁵, извършена от Комисията за защита на морската среда в Балтийско море, известна също като HELCOM, в Балтийско море живеят три вида тюлени. Дългомуцуностият тюлен се среща в целия регион, докато балтийският пръстенчат тюлен се среща само в източната и северната част на Балтийско море, а обикновеният тюлен — в югоизточните части на Балтийско море и Категат.

Директивата за местообитанията¹⁶ има за цел да допринесе за осигуряване на биологичното разнообразие чрез запазване на естествените местообитания и на дивата фауна и флора в ЕС. В приложение II към директивата, което съдържа видовете, за които се изисква обявяването и управлението на специални защитени зони, са включени:

- *Halichoerus grypus* (Дългомуцуност тюлен)
- *Monachus monachus* (Средиземноморски тюлен монах)
- *Phoca/Pusa hispida botnica* (Балтийски пръстенчат тюлен)
- *Phoca/Pusa hispida saimensis* (Пръстенчат тюлен от Саймаа)
- *Phoca vitulina* (Обикновен тюлен)

Средиземноморският тюлен монарх и пръстенчатият тюлен от Саймаа са приоритетни видове и поради това са включени и в приложение IV от Директивата за местообитанията, което означава, че държавите членки трябва да предприемат необходимите мерки за създаване на система за строга защита на тези видове. Трите други вида (дългомуцуностият тюлен, балтийският пръстенчат тюлен и обикновеният тюлен) са включени и в приложение V, което означава, че държавите членки следва да предприемат мерки, за да гарантират, че вземането им от дивата природа, както и тяхната експлоатация, са съвместими с поддържането на благоприятен природозащитен статус на тези видове.

Тъй като премахването на изключението за „устойчиво управление на морските ресурси“ от първоначалния регламент не засяга правото на държавите членки да продължат да регулират лова, извършван с тази цел, през отчетния период на територията на Дания, Естония, Финландия и Швеция бяха ловувани пръстенчати, обикновени и дългомуцуности тюлени. В доклада си тези четири държави членки описват накратко целта на лова, условията на неговото провеждане, прилагания метод, начина, по който е отдадено дължимото внимание на хуманното отношение към

¹⁴ https://environment.ec.europa.eu/topics/nature-and-biodiversity/trade-seal-products_en

¹⁵ <http://stateofthebalticsea.helcom.fi/biodiversity-and-its-status/marine-mammals/>

¹⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/?uri=CELEX%3A01992L0043-20130701>

животните, както и въздействието на този лов върху популацията от тюлени, екосистемите и човешките дейности. В текста по-долу са представени становищата, изразени в четирите национални доклада.

В **Дания** няма риболовен сезон или квота за тюлени. Стрелбата по тюлени може да бъде разрешена само чрез дерогация в радиус от 100 метра от риболовния уред и извън периодите на размножаване и линеене, за да се избегнат сериозни щети за риболова. Освен това в рамките на обявените за този вид защитени зони по „Натура 2000“ не се допуска дерогация за стрелба по дългомуцуности тюлени. От 2018 г. насам се предоставят и дерогации за стрелба по тюлени във водни потоци, което има положително въздействие върху развѣдните запаси на популации от риби, подложени на натиск. Стрелбата съгласно дерогацията подлежи на следните условия: използване на пушка с одобрен калибър, преминаване на специално изпитване за стрелба с такава пушка и притежание на датско разрешително за лов. Ловецът се насърчава да се цели в главата, за да убие животното незабавно. В Борнхолм дългомуцуности тюлени може да бъдат отстрелвани през цялата година, тъй като в тази зона не съществуват места за размножаване. Популациите на тюлените в Дания се наблюдават чрез годишно преброяване. Дания докладва, че броят на тюлените, отстреляни при стрелба съгласно дерогацията през отчетния период (134 обикновени и 9 дългомуцуности тюлени), не е оказал значително въздействие върху размера на популацията.

В **Естония** тюлените могат да бъдат ловувани за гарантиране на устойчиво управление на морските ресурси и издръжката на ловците и семействата от местните общности на малките острови в Естония и за да се запазят живи тяхното културно наследство и традиции. Ловът на тюлени е строго регламентиран и се взема изцяло предвид хуманното отношение към животните. Ловът на тюлени може да се извършва само в определени райони по време на ловния сезон и ловците трябва да са положили изпит по стрелба и да използват специфични оръжия и амуниции. Въз основа на последния мониторингов доклад на Естония броят на дългомуцуностите тюлени в естонските води има възходяща тенденция и през 2021 г. в Балтийско море е отчетен най-големият брой дългомуцуности тюлени през последните 20 години. Естония докладва, че дребномащабен лов, ограничен до годишна квота от 1 % от популацията на тюлени, което съответства на 55 индивида годишно през отчетния период, е необходим, за да се намалят щетите за риболова, но такъв лов не е разрешен в определените за дългомуцуностия тюлен специални защитени зони.

Във **Финландия** ловът на тюлени се извършва с цел устойчиво управление на морските ресурси и предотвратяване на щети за търговския риболов. Въведени са квоти за лов на дългомуцуности и пръстенчати тюлени. През целия отчетен период ловната квота за дългомуцуности тюлени в континенталната част на Финландия е била 1050 индивида годишно. Средната ловна квота за лов на пръстенчати тюлени в района на Ботническият залив през същия период е била 335 индивида годишно, докато средната ловна квота за дългомуцуности тюлени в акваторията на острови Оланд — автономен регион на Финландия, е била 480 индивида годишно. Освен това за лова на тюлени са определени ловен сезон, специфични технически характеристики на оръжията и амунициите и полагането на изпит с предварителен курс по ловна етика, за да се прилага метод на убиване, причиняващ незабавна смърт. Не се разрешава лов на застрашени популации на тюлени (например пръстенчат тюлен във Финския залив и Архипелагово море). Финландия съобщава, че изчисленото годишно увеличение на популацията на тюлени е по-високо от броя на уловените тюлени и че има доказателства, че тюлените ядат риба от риболовни уреди, освен ако риболовните уреди са защитени от тюлени. Всъщност

обаче само капаните, винтерите (дълги рибарски мрежи с формата на чувал, които се държат отворени от обръчи) или подобни уреди могат да бъдат частично защитени от тюлени по такъв начин, че в същото време търговският риболов да остане рентабилен. Тюлените изяждат от 3 до 5 килограма риба на ден, което може да застраши видове риба или рибни популации, които са защитени от законодателството на ЕС или националното законодателство. През последните десетилетия любителският и търговският риболов с хрилни мрежи във външния архипелаг е намалял с 30—40 % и дори е напълно спрял в някои зони поради хищничество на тюлените. Положителното въздействие на лова в близост до риболовните уреди е само временно, тъй като в рамките на няколко дни или дори часове се появяват нови тюлени. Поради това ловът на тюлени не може да се счита за единствения начин за ограничаване на проблемите, причинени от тюлените.

Управлението на дивата природа в **Швеция** включва лов с разрешително за дългомуцуности тюлени от 2020 г. насам и за обикновени тюлени от 2022 г. насам, както и „защитен лов“ на пръстенчати тюлени. Защитният лов е разрешен и строго регулиран в райони, където нарастващата популация на тюлени причинява сериозни щети на местния риболов, унищожава риболовните уреди и изяжда улова. За разлика от защитния лов, ловът с разрешително не е ограничен до зоните, където тюлените причиняват щети на риболова. Налице е ловна квота. Средната ловна квота за дългомуцуности тюлени през отчетния период е била 1692 индивида годишно, докато за обикновени тюлени е била 712 индивида, а за пръстенчати тюлени — 346 индивида. Амунициите са строго регламентирани, използваните методи на убиване трябва да доведат до незабавна смърт, като се избягва ненужно страдание, и ловът на тюлени от лодка изисква лодката да стои на място. В момента се извършват проучвания за разработване на оборудване за риболов, което е защитено срещу тюлените. Швеция докладва, че броят на тюлените, уловени в контекста на защита на риболовния сектор, представлява само много малък дял от популацията на тюлените.

На графиката по-долу е показан общият брой тюлени, уловени през отчетния период от четирите държави — членки на ЕС, разрешили този лов с цел устойчиво управление на своите морски ресурси. Във Финландия и Швеция квотите се определят за ловен сезон, а не за календарна година. Ловният сезон започва през есента и свършва през пролетта на следващата година. Съгласно Директивата за местообитанията държавите членки са отговорни да гарантират, че вземането на екземпляри от тези видове, които са включени в приложение V към директивата, е съвместимо с поддържането на техния благоприятен природозащитен статус.

В **Латвия** през отчетния период са получени заявления за лов на тюлени, но те не са одобрени. След неотдавнашното одобрение на план за управление на тюлените, от 2023 г. е разрешен ловът на малък брой възрастни дългомуцунести тюлени, за да се предотвратят щети за риболова, когато не може да се намери алтернативен метод.

з) Цялостна оценка от държавите — членки на ЕС

От държавите членки беше поискано да предоставят цялостна оценка на три аспекта на регламента по отношение на своята територия: неговото функциониране (способност да изпълнява редовната си функция), ефективност (способност за постигане на желания резултат) и въздействие (например промяна на пазара на тюленови продукти).

Осем държави членки (България, Ирландия, Кипър, Литва, Словакия, Унгария, Хърватия и Чехия) посочиха, че през отчетния период на тяхна територия не е имало търговия с тюленови продукти и поради това не са в състояние да оценят функционирането, ефективността и въздействието на регламента. Пет държави членки (Германия, Италия, Люксембург, Румъния и Словения) не предоставиха оценка.

Седем държави членки (Австрия, Белгия, Дания, Испания, Нидерландия, Полша и Португалия) считат, че регламентът е подходящ за целта и че в техните митнически органи са въведени процедури за правилното му прилагане. До момента те не са наблюдавали проблеми с прилагането на регламента. Нидерландия се ангажира да засили сътрудничеството между своите компетентни органи и митническите си органи в това отношение.

Естония, Латвия, Финландия и Швеция считат, че регламентът функционира добре като инструмент за контрол на търговията с тюленови продукти, но въздействието му е

надхвърлило неговата предвидена цел. Според тях забраната е допринесла за настоящото лошо състояние на крайбрежния риболов и значително е понижила стойността на тюлените като вид дивеч. Държавите считат, че е важно управлението на популациите на тюлени да бъде включено в екосистемните планове за управление за водите на ЕС. Те твърдят, че техните популации на тюлени се проследяват отблизо и че малкият брой тюлени, уловени през отчетния период, е оказал почти пренебрежимо въздействие върху размера и природозащитния статус на популациите им. Тези държави членки считат, че ловът на тюлени, извършван с цел устойчиво управление на морските ресурси, при пълно зачитане на хуманното отношение към животните и като се използват всички части на уловеното животно, вместо да бъдат разхищавани, не следва да поражда опасения от морален характер у обществеността. Съгласно шведската етика на лова животното трябва да се ловува по хуманен начин и полученият ресурс следва да се използва напълно, за да се счита ловът за приемлив. Тъй като ловците на тюлени трябва да унищожат или изхвърлят този ценен ресурс, след като съберат необходимото за своята лична употреба, Швеция счита, че забраната противоречи на тази етика и прави лова на тюлени по-малко привлекателен. Тези държави членки подчертават, че междувременно нарастващата популация на тюлените причинява сериозни щети на риболовните уреди и улова, като заразява всички видове риба с тюленови червеи, убива морските свине и хваща възрастни индивиди от видовете треска, съомга, морска пъстърва и шука, което има икономически последици за любителския риболовен туризъм. За да облекчи ситуацията, през 2020 г. Швеция прие национален указ, който предвижда, че ако мъжки дългомуцунест тюлен, причиняващ щети на риболова или аквакултурите, бъде уловен законно, засегнатата страна има право на финансова помощ за подходящата обработка на трупа. Във Финландия около 350—400 рибари годишно са засегнати от щети, причинени от тюлени. Възможно е предоставянето на компенсация за разходите, направени за събирането и предаването на трупове на законно уловени тюлени в одобрено съоръжение за унищожаване. Не се предоставя компенсация за самия улов. Подкрепата има за цел да насърчи нарастващия лов на тюлени, но Финландия счита, че премахването на забраната за търговия с тюлени би било още по-силен стимул. Това би премахнало и необходимостта от компенсация и свързаните административни разходи.

Естония, Латвия, Финландия и Швеция признават, че търговията с тюленови продукти никога не е била голям сектор със значителен стопански оборот. В крайбрежните райони търговията обаче има потенциала да допринесе като източник на доходи и да съхранява културните ценности. Премахването на забраната би помогнало да се използва този потенциал, да се създадат национален пазар и възможности за износ на тюленови продукти и да се увеличат стойността на тюленовите продукти и дори обемът на вноса в ЕС от инуитски или други коренни общности, тъй като пускането на пазара на ЕС на тюленови продукти вече няма погрешно да се възприема като напълно забранено. Тези държави членки искат да бъде разрешена поне дребномащабната продажба от местните общности в ЕС като занаят, за да се компенсират разходите за лова и да се покажат креативността и традициите на тези общности. Ако премахването на забраната не е възможно, Естония, Латвия, Финландия и Швеция се застъпват за това да се обмисли възстановяването на изключението за устойчиво управление на морските ресурси за държавите членки, които включват в своите планове за управление на дивата природа защитния лов и лова с разрешително на тюлени. През 2019 г. шведският парламент призова правителството да работи за премахване на забраната или поне за изключение от забраната.

4. Доклад от Обединеното кралство

За настоящата процедура от Обединеното кралство все още беше поискано да представи на Комисията своя национален доклад. Отчетният период за Великобритания беше от 1 януари 2019 г. до 31 декември 2020 г., когато настъпи краят на преходния период, който беше съвместно договорен между ЕС и Обединеното кралство след оттеглянето на Обединеното кралство от ЕС. Отчетният период за Обединеното кралство по отношение на Северна Ирландия беше същият като за държавите — членки на ЕС (т.е. до края на 2022 г.), по силата на Рамката на Уиндзор¹⁷, която включва регламента относно тюлените.

Следователно посочените по-долу елементи се прилагат за Великобритания до края на преходния период и продължават да се прилагат във и за Обединеното кралство по отношение на Северна Ирландия.

Регламентът на ЕС се прилага в разпоредбите на Обединеното кралство за тюленовите продукти от 2010 г. (United Kingdom Seal Products Regulations 2010). Данъчната и митническата администрация, Министерството на вътрешните работи и Агенцията на граничните служби са получили указания да действат в съответствие със законодателството на ЕС и националното законодателство и със съответните насоки по отношение на режима относно тюлените. Въведени са процеси за ефективното функциониране на регламента на ЕС.

Правилата относно санкциите се съдържат в разпоредбите относно тюленовите продукти от 2010 г. Всяко лице, извършило нарушение, се наказва с глоба, която не надвишава 75 000 GBP. Същият максимален размер важи и за глобите, налагани на юридически лица.

През отчетния период на пазара на Обединеното кралство не са били пускани тюленови продукти съгласно изключението за „инуитски или други коренни общности“.

Обединеното кралство докладва, че на негова територия не се извършва лов на тюлени, тъй като морските бозайници, включително тюлените, са защитени от законодателството, което обявява за престъпление умишленото убиване, нараняване или вземане на диви морски бозайници.

5. Доклади на признатите органи

За настоящата процедура от признатите органи на Канада и Гренландия беше поискано да попълнят въпросник. Отчетният период беше същият като за държавите — членки на ЕС, т.е. от 1 януари 2019 г. до 31 декември 2022 г.

а) Удостоверяващи документи

Министерството на риболова и лова на Гренландия издаде удостоверяващи документи, придружаващи тюленови кожи от пръстенчати и гренландски тюлени, които са пуснати на пазара на ЕС в Дания и Естония. На графиката по-долу е показан броят на единиците

¹⁷ От 24 март 2023 г. насам, по силата на Съвместна декларация № 1/2023 на Съюза и на Обединеното кралство в Съвместния комитет, създаден със Споразумението за оттеглянето на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия от Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия, Протоколът за Ирландия/Северна Ирландия следва да бъде известен като „Рамката на Уиндзор“.

тюленови кожи, внесени от тези две държави — членки на ЕС, през отчетния период от Гренландия. Освен това Министерството на риболова и лова на Гренландия посочи износа през 2019 г. на 281 кожи от тюлени за Италия и 18 кожи от тюлени за Португалия, но този внос не е докладван от съответните компетентни органи на ЕС.

Правителството на територия Нунавут (Канада) издаде само два удостоверяващи документа, и двата през 2020 г., които придружаваха черепите на два пръстенчати тюлена и кожата от два пръстенчати тюлена, изнесени за Белгия, и един документ за цял череп на тюлен с две бивни, изнесен за Италия. Този внос не е докладван от съответните компетентни органи на ЕС.

Правителството на Северозападните територии на Канада издаде само два удостоверяващи документа, и двата през 2020 г., които придружаваха две палта от дъбена кожа — едното за Чешката република и другото за Франция. Този внос също не е докладван от съответните компетентни органи на ЕС.

Признатият орган на територията Нунавут установи няколко проблема с удостоверяващите документи и прикани ЕС да реши дали е приемливо за тях 1) да издават един-единствен сертификат за множество кожи; 2) да издават сертификат на занаятчий от Нунавут, които удостоверяват, че в работата си използват само тюленови кожи, получени от лов, извършен от инуити; 3) да не бъдат задължени да посочват името на държавата — членка на ЕС, в която продуктът ще бъде пуснат на пазара; и 4) да се проучват други начини за доказване на инуитския произход освен чрез физически сертификат, например поставяне на печат върху кожи или етикети с код QR и печат от правителството на територия Нунавут, който е почти невъзможно да бъде имитиран.

През 2021 г. правителството на Североизточните територии разработи програма за сертифициране на тюленови продукти с цел да се идентифицират тюленови продукти,

добити от ловци инуити/инувиалуити и изработени от инуити/инувиалуити/коренно население от Североизточните територии. След като тюленовият продукт е завършен, към него се прикрепва етикет за сертифициране на тюленови продукти (вж. по-долу).

Признатият орган на Северозападните територии счита, че кожата от тюлени, добити от инуити/инувиалуити в Северозападните територии, следва да бъдат автоматично сертифицирани и че ЕС следва да предостави финансова или техническа подкрепа за привеждане в действие на изключението. Санкции за неспазване на изискванията съществуват, но досега не е било необходимо да се налагат.

б) Лов на тюлени съгласно изключението за „инуитски или други коренни общности“

В член 3, параграф 1 от изменения регламент се позволява пускането на пазара само когато тюленовите продукти са получени от лов, традиционно извършван от инуитски или други коренни общности, който допринася за тяхното препитание, и като се гарантира надлежно хуманното отношение към животните.

В това отношение признатите органи споменаха, че инуитите и инувиалуите се ръководят от три основни принципа относно тюлените: 1) устойчив улов, при който ресурсите са защитени от прекомерен улов и се управляват така, че да запазят мястото на тюлените в рамките на световната екосистема; 2) пълно използване, при което месото осигурява храна, кожата се използва за облекло, а мазнината е богат източник на омега-3 киселини; и 3) хуманен улов, при който трябва да се проявява уважение към тюлените и те да бъдат ловувани само за задоволяване на нуждите, а убиването им да бъде чисто и бързо.

в) Обработка на данни и защита на личните данни

Трите признати органа използват електронна система за обмен и записване на данните, съдържащи се в удостоверяващите документи. Нито един от тях не е докладвал за проблеми, свързани със защитата на личните данни по времето на обработката на удостоверяващите документи.

г) Информация чрез код за бърза реакция (код QR)

По искане на Гренландия Комисията се съгласи с поставянето на етикет с код QR върху тюленови продукти с цел по-добро информироване на потребителите за съществуването и

легитимността на изключението за „инуитски или други коренни общности“ и улесняване на пускането на пазара на ЕС. Този код QR препраща към уебстраница¹⁸, която предоставя информация за режима на ЕС относно тюлените.

Great Greenland поставя код QR върху всички свои тюленови кожи. Местните занаятчии или малки шивашки къщи имат право да добавят собствен логотип до кода QR. Нунавут притежава код QR код, препращащ към информация относно изключението в режима на ЕС относно тюлените. Кодът QR се поставя върху всички удостоверени изделия и е на разположение на занаятчии, когато бъде поискан от тях. В Северозападните територии код QR се поставя върху тюленовите продукти, направени от документиран/сертифицирани кожи.

д) Цялостна оценка от признатите органи

От признатите органи беше поискано да предоставят оценка на три аспекта на регламента и на изключението за „инуитски или други коренни общности“ на тяхната територия: функционирането и ефективността на изключението, въздействието на регламента върху социално-икономическото развитие на техните инуитски или други коренни общности и въздействието на регламента върху техните популации от тюлени.

Гренландия признава ангажимента на ЕС за зачитане и насърчаване на правата на коренното население, включително правото на свободно упражняване на техните стопански дейности. На практика обаче според нея режимът на ЕС относно тюлените оказва неблагоприятно въздействие върху тези общности. Тя смята за необходимо да се повиши осведомеността на европейските граждани относно законността на търговията с продукти от тюлени, ловувани от инуитски или други коренни общности, и те да бъдат по-добре информирани за това, за да се възстанови доверието на потребителите в тюленовите продукти.

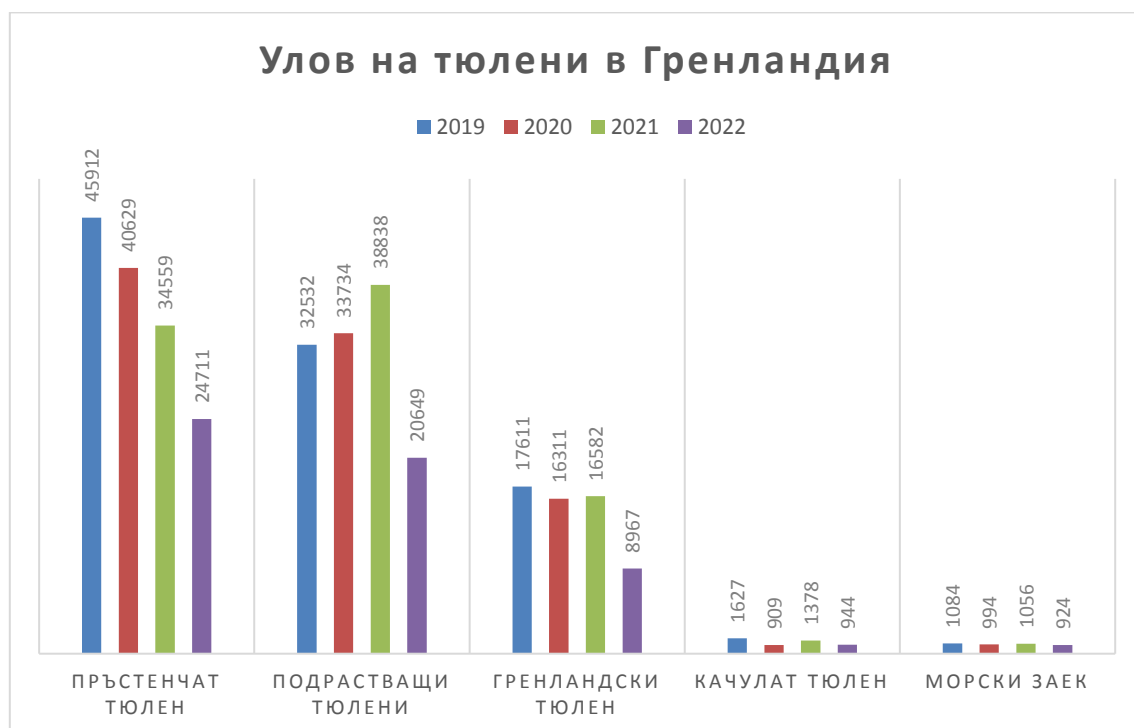
Нунавут споделя това становище и изразява желание да замени удостоверяващия документ с малки етикети с код QR. Нунавут счита, че изискванията за сертифициране представляват прекомерна тежест и възпиращ фактор за инуитските производители и купувачите от ЕС. Нунавут би приветствал подкрепата на ЕС за предприемане на дейности за популяризиране сред производители, музеи и търговци на дребно от ЕС във връзка със съществуването и функционирането на изключението.

За Северозападните територии преките ползи от изключението за инуитите биха били значително подобрени, ако ЕС се съгласи всички тюлени, уловени от инуитите/инуиалутите в Северозападните територии, да се считат за съответстващи на изискванията и следователно за автоматично сертифицирани. През целия последен отчетен период равнището на улова с цел препитание остана сравнително постоянно, а вътрешният и местният пазар на тюленови продукти и суровини продължава да е в добро състояние. Пазарът за износ обаче е бил ограничен или почти не съществува.

В Гренландия ловът и търговията с тюленови продукти са от основно социално-икономическо и културно значение за инуитските общности. През периода 2019—2022 г. броят на тюлените, продадени на дъбилната Great Greenland A/S, се е увеличил с почти 6 % в сравнение с предходния отчетен период, но е далеч под нивата от времето преди забраната на равнището на ЕС.

¹⁸ https://environment.ec.europa.eu/topics/nature-and-biodiversity/trade-seal-products_en

Общият брой на тюлените, уловени в Гренландия през периода 2019—2021 г., е намалял с 6 % в сравнение с предходния отчетен период. На графиката по-долу е показан уловът на тюлени в Гренландия по видове през четирите години от отчетния период. Данните не включват последните три месеца на 2022 г.

Стойността на кожата от пръстеновидни тюлени, подрастващи тюлени и гренландски тюлени, продадени на дъбилната Great Greenland през отчетния период, също не е достигнала нивата от времето преди забраната на равнището на ЕС.

Министерството на риболова и лова на Гренландия поставя под въпрос основанията за режима относно тюлените и отбелязва, че устойчивият лов на тюлени при пълно зачитане на хуманното отношение към животните би бил възможен и без него. Министерството изразява загриженост, че не е извършена предварителна оценка, включително относно възприеманите опасения на днешните европейски граждани като основна обосновка за регламента, както и относно възможните, по-малко ограничаващи търговията начини за преодоляване на потенциалните опасения. Министерството изразява също така загриженост, че режимът на ЕС относно тюлените, дори с изключението за инуитите, не отговаря на концепцията за синята икономика, която ЕС подкрепя във всички аспекти на устойчивото използване на живите ресурси, с изключение на видовете тюлени.

В Нунавут и Северозападните територии целогодишният добив, потреблението, производството и продажбата на тюленови продукти отдавна са компонент на културната изява и икономическия поминък на инуитското/инувиалуитското общество. Инуитите/инувиалуитите днес зависят от тюлените за продоволствената сигурност и като източник на доходи, тъй като живеят на територия с най-високи цени на закупени храни от магазина и ограничени възможности за заетост. Те предлагат своите продукти до голяма степен на местния пазар и не ги изнасят за ЕС. Сред основните причини са страхът от това, че са в нарушение на режима на ЕС относно тюлените, пречките пред търговията, които са резултат от самата забрана (загуба на интерес от страна на

купувачите, липса на връзки с потенциални купувачи), липсата на опит в международната търговия и объркването във връзка със сертифицирането на кожи в сравнение с продукти от сертифицирани кожи. Засега регламентът не е оказал положително въздействие върху социално-икономическото развитие на инуитите/инувиалуитите. Режимът на ЕС относно тюлените разкри възможности, но се разглежда като инструмент за контрол.

Според Нунавут и Северозападните територии не е имало въздействие върху популациите от тюлени в резултат на регламента, нито пък изключението е увеличило ловната квота. Ловът се е извършвал и продължава да се извършва в съответствие с правилата за лова и ценностите на инуитите/инувиалуити.

6) Заключение

Изглежда регламентът работи добре за предотвратяване на пускането на пазара на ЕС на тюленови продукти, които не са обхванати от изключението за „инуитски или други коренни общности“. Държавите членки са въвели санкции в случай на нарушение, но все още не са наложили такива. Само Белгия докладва за неотговарящ на изискванията внос, който е спрял на нейните митници.

Както вече беше посочено в предишните им доклади, държавите — членки на ЕС, разположени на Балтийско море, биха приветствали възстановяването на изключението за „устойчивото управление на морските ресурси“, което беше премахнато през 2015 г. с цел привеждане на регламента в съответствие с решение на Световната търговска организация. Те считат, че забраната има отрицателно социално-икономическо въздействие в държавите — членки на ЕС, разположени на Балтийско море.

Признатите органи в Канада считат, че регламентът се възприема в ЕС като пълна забрана на търговията с тюленови продукти, че изключението за „инуитски или други коренни общности“ не е достатъчно известно в ЕС и че това оказва влияние върху икономическото развитие на техните инуитски/инувиалуитски общности. Износът на тюленови продукти от Канада за ЕС е незначителен. Гренландия продължава да изнася тюленови продукти за ЕС, главно за Дания. Малък брой случаи на внос от Гренландия и Канада не са докладвани от съответните компетентни органи на ЕС.

През 2024 г. Комисията ще започне оценка на регламента относно търговията с тюленови продукти и на директивата относно тюленчетата, за да оцени тяхното функциониране, ефективност и въздействие спрямо техните цели, както и дали продължават да са подходящи за целта. Това ще включва оценка на социално-икономическото им въздействие и на тяхното въздействие върху популациите на тюлените. Въз основа на констатациите от оценката Комисията ще прецени дали са необходими допълнителни мерки.